

Адна людина може багато зробити

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У стейті Джорджії, де живе багато українських громадян, як показується, навіть одиниці можуть при добрій волі багато зробити.

Редакція „Свободи“ отримала листа з прилогами від Ольги Цегельської, представниці УАКРаді в Джорджії і членки УНСОУ, яка інформує про зворушливу акцію, що її перевела на терени стейту у справі молитов за жертви Великого голоду.

Відгукнувшись на заклик СКВУ в день 2-го листопада 1986 року молитися за тих, що померли від голоду в Україні у роках 1932-33, вона рішила, що важливе, щоб за українців молилися також інші, не лише свої. Тому вона виготовила відповідного листа в англійській мові, пояснюючи про Великий голод, додала до того відповідні друковані матеріали про Україну і вислала на 40 адрес церков та засобів масової інформації у стейті Джорджія.

Наслідок був несподіваний для неї та справді успішний. Коли вона відвідала в неділю, 2-го листопада ц.р., дві католицькі церкви в Маріетті, де живе, почула, як священники включили у Богослужбю молитви за „мільйони українців, які померли від штучно створеного голоду в 1933 році“. Також довідалася вона від знайомих, що в інших містах Джорджії в католицьких церквах молилися за українців у наслідок того, що О. Цегельська написала в цій справі до римско-католицького архієпископа в Атланті.

Але найбільше зворуш-

ливе переживання мала О. Цегельська, коли побачила в телевізійній недільній програмі, яку спонсорує найбільша баптистська церква в околиці Атланти, як відомий і шанований загальнопастор цієї церкви д-р Нелсон Прайс в присутності губернатора стейту Джорджії (що був поміж учасниками відправи) виголосив обширне пояснення, чому він і його вірні повинні молитися за українські жертви голоду. Після вияснення він і члени конгрегації клякнули і змовили молитву за українців, при чому хор співав відповідну релігійну пісню, а на задньому плані показалася картина української жінки у молитовному скупченні.

Закінчив свої молитви д-р Н. Прайс такими словами: „в імені нащадків тих, що померли в Україні, я дякую вам за ваші молитви“.

Не диво, що О. Цегельська, слухаючи тих слів і молитов, була зворушена. Вони мусять зворушити, але, як пише О. Цегельська, також дають багато до застанови.

Наслідок її акції вказує на це, що можна і треба інформувати про Україну тих, які мають можливість поширити ці інформації у маси не-українців.

Ольга Цегельська не лише виконала велику роботу, поширюючи знання про Великий голод у своє близьке довкілля, але й закінчила свою самотню акцію подякою всім, що зацікавилися молитвою за жертви голоду, а головним чином тим, хто подарував книжку „Долота про Великий голод в англійській мові“.

А. Сольчаник отримав дві філателістичні нагороди

Лос Анджелес. — На філателістичній виставці СЕСКАЛ'86, яка відбулась тут в дні 24-26-го жовтня ц.р., мгр Андрій Даріан Сольчаник отримав за збірку „Математично-природничі науки та техніка з українськими пов'язаннями“ дві нагороди — срібну від СЕСКАЛ та золоту „Найкраща тематична збірка“, від Американського Тапикал Асоційшен.

Ця 176-сторінкова збірка на 11-ти таблицях вказує на українців та людей пов'язаних з Україною в ділянках математично-природничих наук та техніки, наприклад математик Михайло Остроградський, творець дугового електророзварювання Микола Бенардос, конструктор літаків Дмитро Григорович, теоретик ракетознав-

МОРСЬКИЙ БАЛЬ

Іст Гановер, Н. Дж. — Пластовий Курінь „Чорноморці“ влаштує морський баль, який відбудеться в суботу, 29-го листопада ц.р. о год. 9-й вечора тут в Рамаді Готелі, при дорозі ч. 10. Вступ — 12 дол. До танців приграватиме оркестр „Темпо“ Ірини Ковалі. Одяг вечірній. В справі заповнення столиків слід звертатися до Олега Колодія на число телефону (201) 763-1797.

Помер М. Панейко

Бріджпорт, Конн. — Тут у місцевій лікарні помер в неділю 8-го листопада 1986 року на 76-му році життя, Мірко Панейко, основник і президент корпорації М.П. „Оліо“ і син Василя Панейка, відомого українського громадсько-політичного діяча, журналіста, державного секретаря закордонних справ ЗУНР і члена делегації на мирову конференцію в Парижі.

М. Панейко був двічі одружений і залишив двох синів Андрія і Степана, та двоюрідного брата Петра, що постійно проживає у Венесуелі.

Про смерть М. Панейка була ширша згадка у щоденнику „Нью Йорк Таймс“ з 11-го листопада 1986 року.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Т. ГУНЧАКА В МЕЙПЛВУДІ

Мейплвуд, Н. Дж. — Союз Українок Америки, 86-й Відділ ім. Олени Теліги в Ньюарку, влаштує доповідь проф. Тараса Гунчака на тему „Україна у Другій світовій війні і її наслідки“, яка відбудеться в п'ятницю, 21-го листопада ц.р., о год. 7-й вечора, тут у залі української православної церкви св. Вознесіння, при 650 Ірвінгтон авеню.

М. КВОМО ВИДАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ УГГ

Олбані, Н. Й. — Заходом Олбанського Відділу організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні та Відділу Личарів Литви в Олбані й Амстердамі, губернатор Нью-Йоркського стейту Маріо Квомо видав прокламацію 7-го листопада ц.р., проголошуючи 10-ліття заснування української, литовської та інших Гельсінкських груп.

Губернатор пригадав постанови Гельсінкських груп у Москві, Україні, Литві, Грузії та Вірменії, що домагалися виконання постанов Гельсінкського договору про людські права повної свободи слова, інформації та релігії. Однак со-ветський уряд почав переслідувати всіх членів Гельсінкських груп, у зв'язку з чим 37 членів Української Гельсінкської Групи, з Литовської Гельсінкської Групи тільки два члени не були ув'язнені.

Голова Олбанського Відділу УГГ, мгр Володимир Литвинський мав інтерв'ю з репортером газети „Трой Рікорд“. Голова Литварів Литви, мгр Берніс Авіза,

поробила успішні заходи з канцелярії губернатора. Мгр Андрій Дурбак розіслав пресові повідомлення до всіх місцевих газет.

Заплановано, що стейтсмен сенатор Коннор у січні або в лютому у стейтовому сенаті в Олбані внесе резолюцію, щоб проголосити День Української Гельсінкської Групи з нагоди 10-ліття її постанови. В цей день українські та литовські священики виголосять молитви в намірених членів Гельсінкських груп.

ДОПОВІДЬ Ю. СТАРОСОЛЬСЬКОГО

Нью Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку продовжує цикл доповідей „Неповторний Львів“ черговою доповіддю на тему „Українська палестра у Львові“, д-ра Юрія Старосольського, яка відбудеться у суботу, 22-го листопада ц.р. о год. 6:30 вечора, тут в домі НТШ, при 63 Четверта аве., між 9-ю і 10-ю вулицями.

У Філадельфії відбудеться зустріч з письменниками і поетесами

Філадельфія (І. Райнер). — Українська громада Філадельфії може гордитися тим, що в ній живуть, працюють і творять письменники, поети, музиканти й мистці. Поміж письменниками значну роль відіграють жінки. Щоб привітати їх більше уваги, 43-й Відділ СУА влаштує „Зустріч з письменницями й поетесами Філадельфії“, яка відбудеться в суботу, 22-го листопада ц.р., о год. 4-й по полудні, тут в „Червоному залі“ УОК-Центру при 700 Сідар авеню.

В програмі будуть: доповідь д-р Лариси Онискевич — „Письменниця й українська література“ та читання власних творів Міри Гармаш, Оксани Керч, Анни Максимович і Марти Тарнавської. Твори св. п. Марії Кузьмович-Головинської, несподівана смерть якої переключила її участь у зустрічі, читатиме Надія Оранська. Програму буде вести Людмила Чайківська.

Слід згадати, що учасниці цієї зустрічі, крім своєї письменницької праці, беруть також активну участь у громадському житті. Тому не тільки послушати їх твори, але й зустрітись з ними особисто по програмі при перекладі, буде дуже цікаво. Можна буде також набути деякі їх книжки.

ОСІННЯ ЗАБАВА ОСЕРЕДКУ СУМА

Нью Йорк. — Спілка Української Молоді в Америці, Осередок в Нью Йорку, влаштує осінню забаву з вибором королеви Осередку СУМ, яка відбудеться в суботу, 22-го листопада ц.р. о год. 9-й вечора, тут в залі УНДому, при 140 Друга авеню. До танців приграватиме оркестр „Темпо“. Вечірній одяг побажаний. Столики проситесь замовляти в клубі „Діброва“ — число тел.: (212) 473-2955.

Появився новий словник

Нью Йорк. — У серії „Бібліотека українознавства“ Наукового Товариства ім. Шевченка появилось недавнє нове й небуденне видання — „Англійсько-український словник назв кольорів і кольорознавства“. Автор його, інж. Анатоль Вовк, опрацював також вибірко-вий англо-український словник, перша частина якого вийшла з друку 1982 року. Редактором нового словника є проф. Богдан Струмінський з УНІГУ. Від фізиків рекомендує це видання до друку дійсний член НТШ проф. Олександра Біланюк. Справ є результатом тісної співпраці НТШ та Українського Термінологічного Центру в Америці.

Новий словник повинен бути цікавим і корисним не лише для перекладачів, мовознавців та, зокрема, образотворчих мистців, але також для кожного, хто цікавиться українською мовою. Кожна людина ажиться шодня назва барв та їхніх відтінків, а в сучасному побуті їх просто безліч. Словник має не лише перекладати назви кольорів, що подані в найбільшій глумачині словниках, але теж їхні описи за новою науково-технічною системою.

Словник складається з таких основних частин: вступні інформації; англійсько-український реєстр назв з перекладами та описами, система визначення та опису кольорів; показник українських назв кольорів (15 стор.) та джерела і література до теми.

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ УНДОМУ В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. (ЮАМ) — Управа УНДОМУ запрошує членів і громаду на ювілейний бенкет з нагоди 25-ліття існування Українського Народного Дому й Культурного Центру в Трентоні. Ювілейний бенкет відбудеться в неділю, 30-го листопада ц.р. в залі української католицької церкви св. Йосафата, при 1195 Душавеню в Гамілтон біля Трентону. Коктейль буде о год. 3-й по полудні, а бенкет почнеться о год. 4-й. Вступ — 20 дол. від особи. Квитки можна одержати від членів Управи. За дальшими інформаціями слід телефонувати до Теодозії Сендізкі на число (609) 587-6107, або Михайла Бойчука на число (609) 587-6716.

ОПЕК хоче підвищити ціни на нафту

Кіто, Еквадор. — Нафтові міністри Кувайту, Лівії і Еквадору, які є членами комісії в справах цін нафтового картелю ОПЕК, запропонували підвищити ціну за барилку нафти з 15-доларів до 18. Однак нафтові міністри названих країн не пояснили, як добитися підвищення цін. Вони навіть не рекомендували 13 країнам, які входять в ОПЕК, зменшити видобуток нафти, хоч відомо, що лише зменшення видобутку може привести до підвищення цін на світовому ринку.

Комісія в справах цін була створена лише минулого місяця. ОПЕК рекомендував членам комісії виробити заходи, які привели б до підвищення цін на нафту.

Зменшення цін на нафту почалося в грудні минулого року, коли барилка нафти коштувала 28 доларів, і закінчилося в серпні цього року, коли деякі сорти нафти продавалися по 7 доларів за барилку. Завдяки тому, що члени ОПЕК протягом останніх місяців не перешкодили встановленню для кожного з них кількості видобутку нафти, ціна підвищилася до 15 доларів за барилку.

„Труднощі останніх місяців показали нам, що анархія, коли кожна країна видобуває стільки нафти, скільки вважає за потрібне, є шкідливою для всієї організації і кожної країни окре-

мо“, — сказав репортерам нафтовий міністр Кувайту шейх Алі Халіфа аль-Саббах. Він додав, що ОПЕК продає щодня 17 мільйонів барилек і не збирається збільшувати видобуток нафти.

Як повідомляє газета „Нью Йорк Таймс“, нафтовий міністр Лівії Фавзіель Шахуки сказав на нараді в Кіто, що треба повернутися до цін за барилку нафти до рівня 28 доларів. Однак його кувайтський і еквадорський колеги сказали, що треба бути реалістами. На їх думку, справа про ціну 28 дол. за барилку може бути реальною лише за два-три роки, але не нині.

Нафтові експерти висловлюють скептицизм з приводу рішення країн ОПЕК підняти ціну з 15 до 18 доларів. „Одна справа чогось хотіти, про що мріяти, інша — добитися бажаного. Для того, щоб ціна підвищилася, хтось із членів ОПЕК повинен зменшити видобуток нафти. Суміваюся, щоб такі країни знайшлися“, — сказав Вільям Рендольф Фішерт Бостон корпоративі.

Країни ОПЕК щодня видобувають 17 мільйонів барилек нафти, що становить 37 відсотків світового видобутку. Спеціалісти вважають, що країни ОПЕК повинні зменшити денний видобуток на 0.5 — 2 мільйони барилек, щоб добитися підвищення цін.

У СВІТІ

ПОЛІТИЧНИЙ ЛІДЕР, який рівночасно очолював головну крайньо-ліву партію і робітничу профспілку на Філіппінах, був знайдений мертвим і партійні його колеги автоматично, без жадної застанови і слідства, обвинуватили в цьому вбивстві військовиків. Представник генерального штабу армії категорично відкинув обвинувачення і заявив, що армія не має нічого спільного з цим вбивством Рояльда Олалія і його шофера. Немає сумнівів, що це вбивство погіршить і так вже погану ситуацію на Філіппінах та збільшить клопоти для президента Коразон Акіно, яка тільки-но повернулася з успішної чотириденної візити до Японії.

КАНАДА ЗНІМЕ САНКЦІЇ на вивіз товарів до СРСР, як СРСР наказав своїм військовим частинам окупувати Афганістан шість років тому. Цю інформацію подав до відома міністер закордонних справ Канади Джо Кларк, який запевнив, що офіційні представники Канади і СРСР зустрілися скоро для того, щоб підписати нові договори про наукову, культурну, економічну та іншу співпрацю. Кларк признався, що канадські санкції не мали великого впливу на соювську політику в Афганістані.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СРСР Гендлій І. Герасимов potwierдив поговоски, що міністер оборони СРСР маршал Сергей Л. Соколов тяжко хворіє і покищо не може сповняти своїх обов'язків. С. Соколов був відсутній на жовтневій нараді в Москві і вже довгий час ніхто не бачив його в міністерстві оборони.

КОМАНДИР ТАК ЗВАНОЇ „народної армії“, тобто комуністичних партизан на Філіппінах, якого зловила на вулиці в Манілі військова розвідка, разом з дружиною і охоронником, заявив у тюрмі, де він тепер перебуває в очікуванні суду, що його армія нараховує 23,000 добре озброєних і вишколених воїнів, які готові на його наказ, чи наказ заступників, розпочати боротьбу з урядом президента Коразон Акіно. Комуністична партія, на думку командира Рудольфа Саласа не буде давати такого наказу і готова є вести переговори з представниками уряду, якщо уряд прийме раніше висунені передумови. Більшість членів кабінету президента К. Акіно не хочуть погодитися на жадні передумови комуністів і вимагають від них повної капітуляції, складення зброї і включення у нормальний процес демократичної системи, яку тепер стараються закрити прихильники Акіно. В протинному випадку, заявили речники міністерства оборони, армія розпочне офензиву проти комуністичних партизан, зважаючи собі справу, що внутрішня боротьба тільки сприятиме силам колишнього президента-диктатора Фердинанда Маркоса, який все ще мріє про повернення на пост діючого президента до Філіппін.

ДЕРЖАВНИЙ ПРОКУРАТОР Туреччини обвинуватив шітську групу „Ісламський джихад“ за вбивство в Анкарі йорданського дипломата і за організації нападу на жидівську божницю у Стамбулі, де вони вчинили справжню масакру над вірними. Прокуратура представила кореспондентам перекладача в амбасаді йорданії Аднану Мусу Сулеймана, який признався, що він свого часу був співробітником „джігаду“. Туреччина, як кажуть політичні спостерігачі, хоче за всяку ціну позбутися з країни групи, яка займається вбивствами і спричиняє чимало клопотів для уряду.

СОВЕТСЬКІ ПРОПАГАНДИСТІ ЗАСОБИ масової інформації знайшли для себе нову поживу для нападів на Адміністрацію президента Роналда Регена. Вони розпочали атакувати ЗСА за „підірвну діяльність“, таємну пересилку зброї і запасних частин для режиму ятодліи Хомейні. На думку газети „Правда“, закрита перед Конгесом і американським народом нелегальна торгівля є ще одним доказом підірвну діяльності Америки на Близькому Сході. — пише соювська газета у числі з 12-го листопада цього року.

ВИКОНАЛИ АТЕНТАТ НА ПРЕЗИДЕНТА ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ

Токіо, Японія. — Міністерство оборони Південної Кореї, а пізніше американські розвідки чинники і голлове командування американських військ в Сеулі підтвердили, що на президента Північної комуністичної Кореї Кіма Іль Сунга був виконаний атентат і він загинув в на місці від пострілів з автоматичної зброї.

Повідомлення не можна було перевірити тому, що уряд Північної Кореї спочатку заперечував ці повідомлення, а потім відмовлявся від всяких коментарів в цій справі. Амбасади Китайської Народної Республіки і Північної Кореї в Нью Делі, Індія, старалися навіть заперечувати інформацію, яка дісталася на західним способом: хтось з північної сторони демаркаційної лінії, яка розділяє обидві частини Кореї, через гучномовець передав, що в атентаті загинув президент Північної Кореї. Американські і південнокорейські військові речники не брали цього повідомлення поважно, аж поки не отримали в цій справі додаткові інформації від своїх генеральних штабів.

У зв'язку з атентатом голлове командування американських військ в Кореї і південнокорейська армія видала наказ строкої обережності, відкликали усі відпудки військовиків, скрили охорону демаркаційної лінії, побоюючись, очевидно, провокації з півночі.

В неділю, 16-го листопада високий дипломат Північної Кореї в Нью Делі заявив, що поширювання такої поговоски треба вважати південнокорейською злобною пропагандою, яка, мовляв, має за завдання втихомирити масові демонстрації на півдні проти уряду і скерувати увагу народних мас на КНР.

іншу сенсаційну справу. У Вашингтоні, високої речники Пентагону отримали повідомлення про смерть президента К.І. Сунга в неділю, 16-го листопада, але з огляду на можливість провокації не займали становища до цього повідомлення. Офіційні представники державного департаменту свідомі того, що смерть 74-річного президента Сунга, який керував Північною Кореєю від самого початку встановлення там комуністичної влади, тобто від 1948 року, може мати великий вплив на зміну політики в цьому районі світу. Встановленню часі Сунг намагався встановити більш приязні зв'язки з Південною Кореєю і хотів поправити економіку на Півночі при допомозі згаданих відносин між його режимом і багатьма демократичними державами світу.

Не треба виключити, — кажуть політичні спостерігачі, — що атентат і смерть Сунга був також у плянах Кремля, який не зацікавлений встановленні миру на Далекому Сході і наближенням обидвох частин Кореї. Вмжчасі північно корейський уряд відвів поспішні засідання під керівництвом прем'єр-міністра Лью Шіна Янга, а генеральний штаб армії постановив у стан готовності усі військові частини.

Не зрозумілим є тільки одне, — кажуть південнокорейські політики, — чому Північна Корея подала вістку про смерть президента Сунга публічно і зараз такі після виконання атентату. Такого в комуністичному світі не буває. Агентство Ройтерса повідомило з Токіо, що вбивник, виконавши атентат на президента Сунга, правдоподібно втік до КНР.

В АМЕРИЦІ

СХІДНЄ ПОБЕРЕЖЖЯ ЗСА, включно з Нью Йорком, навістила хвиля несподівано зима, рідкісна у половині листопада. В ніч з 13-го на 14-те листопада температура в Нью Йорку впала до 21 ступеня Фаренгейта. З того приводу мейор міста проголосив „зимову тривогу“, під час якої місця поліція примушує бездомних не залишатися на вулицях вночі, а спати у міських захистах.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Нью Йорк Маріо Квомо, промовляючи на полуденку у готелі Валдорф Асторія перед 1,000 видавцями преси та агентствами оголошені, остерігав пресу, щоб сама поставила собі границі свободи. Коли це не буде в найближчому часі надладане, губернатор грозить, що в це вмішасться Верховний Суд, хоча він не сказав в який спосіб. Слова губернатора проти преси пояснюють тим, що журналісти були дуже критичні до нього і його кампанії для перевибору на губернатора.

НАСА ПОДАЛО ДО ВІДОМА, що не покаже публічно для преси чи телевізійні знімки з кабіни знищеного „Челленджера“, міжпланетного корабля, який загорівся після вилету 28-го січня 1986 року, тому що це було б надто прикре для родин сімох астронавтів, що при цьому загинули. Ця заборона прийшла після того, як журналісти на підставі закону про свободу інформації, вимагали від НАСА дозволу на туру по будинку де досі знаходяться частини міжпланетного корабля.

УРЯД Р. РЕГЕНА ВИДАВ нові напрямні для федеральних агенцій відносно інформування преси про різні секретні справи. Як запевнив речник Уряду, тут не йдеться про будь-яку цензуру, а про те, що федеральні агенції були свідомі, що є вістки, які не повинні бути поширені навіть тоді, коли вони не є стисло таїні. Йдеться в першу чергу про те, щоб інформації, які є записані на компютерах не продісталися до держав соювського блоку.

КОМІСІЯ РОЗГЛЯДУ родинного життя в ЗСА, яку покликав до життя Уряд, після семимісячних студій подала вислід праці на 64 сторінках. Гері Бавер, асистент секретаря Департаменту освіти, у пресовій конференції ствердив, що теперішній Уряд затримав після двох декад лібералізм в особистому і родинному житті, які позначилися були зростом злочинності, сексуальною свободою, пошестю живання наркотиків, розводами і поширенням нелуд у наслідок сексуальної свободи.

ВАШІНГТОН ПОВІДОМИВ деякі, навіть заприязнені із ЗСА країни, в тому числі й ті, на територіях яких знаходяться американські військові бази, що З'єднані Стейти Америки будуть змушені зменшити доставу зброї у зв'язку із зменшенням фінансової допомоги для закордонних країн. У категорії зменшення допомоги зброєю входять, між іншими, Еспанія, Португалія, Південна Корея, Тайланд, Філіппіни, Йорданія і Оман. Як відомо, Конгрес зменшив допомогу для закордону на суму 1.6 бильйона доларів, залишаючи для Адміністрації президента Роналда Регена суму приблизно 4.9 бильйоні доларів. Не зважаючи на зменшення, Ізраїль, наприклад, отримав 1.8 бильйона доларів, Єгипет 1.3 бильйона, Туреччина, Греція і Пакістан отримують по 100 мильйонів кожна.

СВОБОДА **СВОБОДА**
 FOUNDED 1893
 Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
 Tel.: (201) 451-2200
 Postmaster: Send address changes to
 "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
 Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
 P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сирія — центр тероризму

Ще недавно у центрі уваги міжнародного суспільства, як найбільшій винуватець міжнародного тероризму, стояв диктатор Лівії Муаммар Каддафі. Лівія була тоді єдиною країною, супроти якої ЗСА застосували репресії летунською атакою проти її столиці Тріполі. Лівію у Муаммара Каддафі мав президент Реген на увазі, коли заявив, що терористи "можуть втікати, але не можуть скритися". Несподівано не Муаммар Каддафі і Лівія, а Гафез Ассад, президент Сирії став центральною фігурою міжнародного зацікавлення, який — за словами журналу "ЮС Ворлд Ріпорт" з 10-го листопада 1986 року — є "майстром терору". Коли Муаммар Каддафі публічно чванив своїм тероризмом, публічно лаявся проти президента Регена й інших лідерів демократичного Заходу, то Гафез Ассад умів маскуватися, мовчати, діяти за заспоною своїх миролюбних заяв. Як це завжди буває у приватному житті й у політиці — колись злочинцеві несподівано поковзеться нога і він — здемакований.

Гафеза Асада і його праву руку, генерала Мохаммеда Хулі, коменданта сирійського летунства та водночас головного зверхника над кругло 20 таборами в Сирії, де вишколюють терористів, зустріла несподівана для них прикритість. 17-го квітня цього року контролю на летищі під Лондоном знайшла годинникову бомбу у валізці однієї дівчини жидівського роду, яка мала квиток на подорож ізраїльським літаком лінії Ель-Аль. Арештована дівчина виявила історію, наче з фантастичного голлівудського фільму: ту валізку передав їй її приятель, араб Незар Гіндаві. Коли вона завагітніла, він Гіндаві, обіцяв одружитися з нею, але в Ізраїлі. Він передав їй свою валізку на доказ, що прилетить туди найближчим літаком. Насправді він хотів позбутися тієї своєї приятельки: коли настає певна відповідна година бомба була б вибухла, то була б згинувла не тільки та дівчина, але й кількасот пасажирів розізаного ізраїльського літака. Арештований Незар Гіндаві виявив, що він дістав ту бомбу в амбасаді Сирії у Лондоні та назвав різних керівників, планувальників і наглядачів терору в Сирії, між ними названого вище генерала та його прибічників полковника Гейтмана Саєда, який саме й був безпосереднім організатором отого нещасного акту терору на англійському летищі. Гіндаві признав теж, що Сирія із своїм президентом Гафезом Асадом опікується і дає у себе приміщення для навпів легендарного вже терориста Абу Нідала, відповідального за цілу низку великих терористичних актів у різних країнах світу. Незара Гіндаві засудили на 45 років в'язниці, дівчину звільнили.

Уряд Великобританії зрівняв дипломатичні взаємини із Сирією і звернувся зі закликом до всіх країн вільного світу, в першу чергу до своїх союзників із НАТО, щоб вони солідаризувалися з нею. ЗСА і Канада зробили це маніфестаційно відкликавши своїх амбасадорів із Дамаску "для консультації". Але за твердженням преси, яка покликається на найбільш вірогідні інформації, американський Уряд планує щонайвище деякі господарські санкції супроти Сирії, але виключає заходи для повної ізоляції Сирії у міжнародному світі та виключає будь-яку військову відповідну дію.

Сирійський президент Гафез Ассад — амбітна людина, яка мріє про "велику Сирію", яка охоплювала б територію власну, Лівану, Йорданію і Ізраїля. Він, зручний грач, не допускає до згоди на Близькому Сході, зокрема паралізує заходи Америки, щоб довести до замирення Ізраїля з Йорданією і поміркованими арабськими країнами, зрівняв із лідерами Палестинської Визвольної Організації Яссіром Арафатом, коли той виявив готовість визнати ізраїльську державу в заміну за створення на правому березі Йордану "національного пристановища" для палестинців, як автономному державу у тісній злучці з Йорданією — як це планував був президент Реген. Ассад потрібний Америці і Франції, як той, який може вплинути на залежні від нього терористичні групи в Лівані, щоб вони звільнили схоплених там закладників Слабою стороною Асада є страшна економічна криза Сирії з її 4-бильйонним заборговуванням у демократичних країнах Заходу. 10-го листопада відбулася в Лондоні конференція 12-ти європейських країн у справі ставлення супроти Сирії. 11 присутніх міністрів заявили за санкціями супроти Сирії, єдина Греція, де прем'єром є комуніст Андреас Панандреу, відмовилася таврувати і карати Сирію. Хоча Сирія має союз із СССР, проте її економічна ситуація і теперішній ворожий супроти неї настрій у світі можуть вплинути на її амбітного але ніби реалістичного президента Асада, щоб припинити (бодай покищо) акти терору, як політичний засіб до цілі, та виявити свою "миролюбність" і "добру волю" у звільненні американських і французьких закладників.

Зацікавлення дослідників ЗСА господарськими справами Советського Союзу треба привітати. В очікуванні задоволення з розвитку колгоспного господарства в Советському Союзі плановики завелися. Незважаючи на це, що земельні простори для сільського господарства в цій частині світу великі, сьогодні СССР, у тому числі і Україна, є імпортерами сільсько-господарської продукції. Після чорнобильської ядерної трагедії в Україні цей імпортер мусить збільшитися. Цікаво пригадати, що у всесвітній історії написано, що Україна — це "Шпихлір Європи". Отже перед Советським Союзом дилема: піти на уступки, реформувати колгоспне господарство, чи продовжувати економічні застоси?

Однією з відмінних причин соціалістичного господарства — це колективне планування, що не заохочує робітника до більшої продуктивності праці. План сільського господарства опрацьовують міністри аграрної, праці, городовини, доставки продукції та інші. Отже незважаючи на добру волю всіх ресортів, перевести в життя ті ідеї в такій мішанині — неможливо. Далі, чим більше колгоспні механізмови тим у них більші вимоги до технології. Советська техніка низької якості і нетривала. Попусті машини не направляють, немає б механіків і потрібних частин. Багато добрих

I.M.

КРИЗА КОЛГОСПНОЇ СИСТЕМИ В СССР

при перевозі на поле пропаде через погані перевозові вагони та погані магазини до переходу. Все це зменшує видаєність землі. Це інші перешкоди колгоспів у тому, що вони не мають ринку збуту. Незадовільне є також потрібне колгоспам постачання технічне, будівельні матеріали та інші прилади. У ринковій економіці сільське господарство збуває і набуває виробництво через вільний ринковий попит і подачу.

У советській економіці ринком збуту є Советський Союз. Хоч продукція є планована центральним управлінням, то не все є на неї збут, не вважаючи на невисокі ціни. Наприклад: у містах бракує овочів, городовини, а в колгоспах це все є, бо не має покупців. Не менш важко є також збут збуту молока, м'яса. Молочарні не мають кінцевого інвентаря для охолодження і зберігання молока. Обмежена транспортна доставка молока до молочарень спричиняє великі втрати. Це ліпше справа виглядає з збуту худоби із-за недовостачі відповідного транспорту для її перевезу, що причиняється до великих втрат тих підприємств.

Назагал справа збуту продукції директивного планування та взагалі колгоспної господарської системи не була і не є належно розв'язана. Це робить ті господарські сектори втраченими і стримує їх дальший розвиток. Подібні труднощі колективні господарства мають і за купом технічних засобів. Це тому, що забезпечення цих секторів технічними інвентарями залишається на кінцеву чергу. Бюджетові цифри це тільки адміністративна формальність, без фінансів. Це все витворює кризу колгоспної системи Советського Союзу і змушує купувати зерно за кордоном.

Проголошення економічної реформи, що включала вільну продаж технічного устаткування для сільського господарства з державних крамниць закінчилися на дискусії. Технічні здобутки дали розподіляються центральною системою. Стандарт техніки не солідно виконаний. Незадовільні зв'язки колгоспного управління з центральним плануванням, відсутність ринкових умовин сповільнюють продукцію у сільському господарстві. Це також витворює зацікавленість робітників

ка в поліпшенні продуктивності. А те виробництво, що появляється, звичайно, низької вартості. З того висновку, що потреби населення зростають, а видаєність праці меншає. Молодша генерація переходить до міста, а по селах залишаються віком старші люди та емерити. Для емеритів спокую немає, їх зобов'язують до праці, мовляв, тільки в сезоні, але той сезон в директивних господарствах триває цілий рік. Отже ситуація зводиться до одного знаменника, чи центрально планування постується ринковим засадам, чи продовжуватиметься дальший застій з певним напругою до господарської кризи, хаосу, есентуальної анархії. Обидві економічні реформи залишилися тільки пропагандним трюком. Інакше, це обмежувало б авторитет партії.

Інвестиції, заплановані в сільське господарство, машинну промисловість, видобуток нафти, вугілля та збільшення продукції електричної енергії залишилися без результату. В минулих роках советська економіка була залежна від закордонної торгівлі, що принесла тверду валюту. Але тому, що вартість долара знизилася, то й ціни на експорт нафти, природного газу та інших виробів мусили знизитися, що зменшило закордонну валюту, потрібну Москві. Вони, москалі, ма-

(Закінчення на стор. 4)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р мед. Роман Осичук

Простаглядни

У медичній літературі від якогось часу, себто в останніх 10-15 роках, частіше появляються наукові статті на тему особливих речовин, що знаходяться у тілі людини т. зв. простаглядни. Наукова революція у медицині в цьому сторіччі, а зокрема в повсякденному часі після Другої світової війни, розвивається мильними кроками та приносить не одну новину у лікарських, наукових дослідженнях, які дуже скоро продаються і до популярної преси. Завданням їх є краще пояснити звичайній людині як заховуватись у своєму житті, як відживлятися та чого вистерігатись, щоб заховати своє здоров'я на довгий час. Тому не дивно, що в останньому часі появилось багато журналів на здоров'я теми чи й багато статей на цю тему появляються у щоденній пресі. З тією самою метою ми постаралися бодай коротко поінформувати наших читачів про ці особливі речовини, що знаходяться у людському тілі та їх ролі у людському здоров'ї, а які називаються простаглядинами.

Проблема простаглідин та їхнє значення для здоров'я людини є просто революційна в останньому десятиріччі і її можна порівняти до такої складної другої та революційної проблеми як еманіпуляція генами чи як тут називають "дженетик інженірінг". Простаглядни можна б назвати клітинними гормонами, бо ці речовини, хоч в незначній кількості у клітинах людини, мають колосальний вплив на контроль просто усіх чинностей тіла людини. Брак чи недостатність речовин у клітинах тіла, які забурення у їхньому витворенні можуть викликати всякі, не раз трудні до відкриття чи виявлення, хворобові явища в тілі людини. Простаглядни, отже, є клітинними регуляторами усяких систем тіла таких як серцево-судинна система, відpornість чи оборонна система крові, ролі у репродукційній системі, нервовій системі, в органах травлення й інше. Отже, все це, що викликає забурення рівноваги тих клітинних органів, чи їх чинності, виявляється у формі якихось патологічних станів людини, а суди можна зарахувати, артеросклерозу, коронарну хворобу серця, артрити чи суглобові захворювання, цукровий діабет, вірусні хвороби, в тому нову пошесть АІДС. Нові дослідження вказують на це, що нормальна функція простаглідин залежить у великій мірі від способу відживлювання, а особливо від необхідності у поживі

двох так зв. ненасичених товщених кислот, а саме: лінолеїк та альфа-лінолеїк фетті асиде себто товщених кислот. Але забудьмо ці дивні назви. Вони ледве чи потрібні для читача. Проте ці згадані товщени кислоти дають підставу для творення у тілі людини т. зв. есенціальних чи необхідних товщених кислот, без яких не можуть повстати у клітинах ті фундаментальні блоки під будову простаглідин. Прощу теж не думати, що це така проста дорога для творення простаглідин. Там же відбуваються різні складні хемічні реакції, вислідом яких буде якийсь твір простаглідин. А таких реакцій і творів є маса-масенна. Що сприяє нормальному розвитку цих клітинних гормонів? Довголітні обсервації процесу відживлювання різних народів внесло деяке виявлення. Спостерегаючи ескімосів та їх спосіб відживлювання лікарі переконані, що хоч у їх відживі є багато товщів, що за поглядами медицини, сприяють розвитку артеросклерозу та склерозу серця, то саме у ескімосів є відносно малий відсоток згаданих хвороб. Слідуючи докладніше за способом відживлювання ескімосів лікарі переконані, що в їх товщі поживі є багато морської риби, а зокрема кумбрії та сардинки, у товщі та тілі яких є саме багато тих есенціальних товщених кислот, з яких у людському тілі творяться саме згадані простаглідини, що запобігають склерозу серця чи інших хвороб. Іншими відживчими засобами ескімосів є, ще деякі ягоди й насіння а саме: чорні коринки (тамошні порічки), та первоцвіт, у яких знаходяться незвичайно важні речовини для будови простаглідин, що мають значення в оборонній системі крові людини. Дуже корисні для цієї проблеми наукові праці були поміщені недавно у поважному науковому медичному журналі "Нью Інгланд Журнал оф Медісін". З їх відомлень виходить, що обмеження тваринного товщу та щоденне споживання згаданих морських рибок чи сардинки (коло 20 грамів денно) може мати корисну дію у запобіганні творення цукрового діабету (судинних тромбоз). Очевидно це й відноситься до всьох інших хвороб таких як пістяр, всякі хронічні занедужання чи навіть вірусні хвороби, хоч би й АІДС.

Проте, треба часу й довгої дослідної праці, щоб ті всі налі, покладані на простаглідини, наука виправдала. Проте наука є на слідах дії простаглідин і про це колись це раз, але докладніше повідомимо.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

особистих взаємин, батьківських почуттів, любовання красою чи природою.

Без України для поета "і життя нема".

*Коли б не знав, що в тиші тиш
і в німті-темені не має
твоєї свічки, що світає
попід безоднею узвиш —
то збожеволів би давно.*

Отже, дух України, її краса, журба за її долю й майбутнє — виповнювали поета змістом, давали йому сенс життя, дозволяли приймати й переносити найбільші жорстокості. Україна стала для Стуса дослівно всім: "вітчиною, матір'ю і женою". Його відношення до України мало щось аналогічне до екзальтованої віри ранніх християнських мучеників, яких Бог виповнював по вінця й не залишив їм місця на землі й до чаші.

Така місійність, така сильна любов, інтенсивна потреба боронити правду й справедливості не завжди підносяться в поетів до рівня поезії, не завжди в гармонії з нею. Зрештою, в крайніх душевних і емоційних станах — це самозрозуміле.

Стус був свідомий тієї приреченості України, більше того, — він приймав Україну як особисту долю:

*Із темряви, з безодні аїт,
із забуття і тиші
вона зродилася на світ,
неначе доля віща.
І все ачала, все росла,
болала і болала,
допоки в тебе увійшла,
аж дух зів'язав з тіла.*

Приймав Стус теж Україну як особисту матір і навіть у відчайній безнадії відчував потребу, щоб вона вицікувала його:

*Та жди мене. Чекай мене. Чекай,
нехай і марне, але жди, блаженна.
І Господів поможуть за мене.
А виру — то з того світу виглядай.*

(Продовження буде)

Щоб жити люди йдуть, а щоб їсти купують у різних видах споживчі товари, які становлять поважну позицію у їхньому приватному бюджеті. Тому розсудні господарники шукають за можливостями дешевшого за купу і перше, що звертає їхню увагу — це випродає, себто оказійна знижка ціни, що обмежується до означеного товару у точно визначеному часі.

Але одним із може найбільш поширених методів здобуття купу — це купони. Тут зовсім проста філософія: за товар платять менше, що рівняється кількості гроша означеного на купоні. А щоб про це повідомити покупця живиться головною друкованою засоби загальної інформації чи окремі видання, що переважно доставляється поштою на адресу жителів даної території.

У видаванні купонів видно економічний політичний цін, де можна б сказати, попит і подає себе вдоволяють. Продавець обнижує ціну без зміни основної структури своєї політики ціни, а покупець має нагоду заощадити гроші, бо інакше приходило б платити повну ціну. Ніхто точно не знає скільки купонів річно роздають у ЗСА, однак число 150 бильйонів є дуже правдоподібно, яке теж подвійно до порівнянн з 1978 роком. Купони теж притягають назад колишніх покупців, що змінюють товар на іншу фабричну марку, як теж вербують нових споживачів. Подають, що коло 80 відсотків

Юрій Р. Рибак

КУПОНИ — ПОВСЯКДЕННЕ ЯВИЩЕ

родин уживають купони, при чому освіта та дохід не вирішують та все ж таки родини зі середнім та високим доходом живають їх дещо більше!

У зв'язку з викупом купонів постає складна проблема для фабрикантів. Очевидно, що не легко можна контролювати понад сто з половиною бильйонів штук в обігу. Тут нечесність себто презентує купони без властивого за купу товару, коштів індустрію від 350 до 500 мильйонів доларів річно, що відповідає майже одній третині вартості всього заінкасування. Тому, що викуп купонів іде крізь пошту створюється поштовий обман, який є зараз федеральним проступком. Поштовий уряд й інші організації створили фіктивні купони, які уможливили в самих тільки стейтах Нью Йорк та Нью Джерсі засудити 213 осіб. Теж особлива організація слідкує за неспроданими часописами.

І ще одне. Помінаючи величезне число 120 бильйонів купонів, що їх друкують часописи, викуповують відносно дуже мале число, бо лише три відсотки. У практиці це означає, що населення використало чотири бильйони-купони. Незважаючи на кошти друку і адміністрації фабрикантів це вдовольняє. Цікаво, що найвище число викупівних

купонів припадає на безпосередні офери, які можна знайти назовні або внутрішні опакування товару.

Близьким своєм купону є "виплата" ("Refund"). Це ніщо інше як офери фабриканта, яку він робить заміну за "доказ купу" ("Proof of purchase"), звертаючи повну або частину грошей продукту. Тим робом фабрикант безпосередньо спонукає покупця до випробування, а відтак винагороджує його за постійне вживання. На протязі одного року таких офер буває коло 4,000. Важливість одних обмежується до кількох місяців або року, а інші не мають означеного речення.

Деякі особи вважають слідкування за виплатою як улюблену розвагу ("hobby"), яка "робить" гроші, а їх не втрачає. А щоб мати дійсні користи зацікавлений мусить стежити за оголошенням у місцевій пресі, журналах як теж перевіряти постійно опакування на політичних крамниці. У цей спосіб може знайти яких 20 нагод у місяць. Але коли забажає довідатись про більше, скажімо, кілька сотень важливих офер, радять йому, стати передплатником спеціального для цієї цілі бюлетеню. Там же повинні знайти інформацію про офери фабрик теж на інші виробі, що стосуються до особистої гігієни, заба-

Богдан Бойчук

ВЧИТУЮЧИСЯ В ПАЛІМПЕСИТИ ВАСИЛЯ СТУСА

Заки приступлю до розгляду творчості Василя Стуса, спробую спершу встановити поетичні полюси, чи ті "крайнощі", об які вдарялася його творчість. Перший полюс я характеризуватим би строфою самого Стуса:

*Лячи дозвасться тілі,
докопавшись ніби ікон,
і росте голосяння
з-за сеснових ослон.*

Другу, протилежну "крайність" характеризують наступні рядки поета:

*Прошу вас, ліхті кати мої,
прошу вас,
коли вже смерті жоду видимої,
коли вже час.
Ви вби́ли, ви не вбили, не люди...*

Перша строфа свідчить про особливий і самотній талант Стуса, основний ліричний талант, в якому незвичний образ є носієм настрою, кольориту й вістки. Другий приклад бачить свідчить про обставини життя поета, в яких треба було кричати з розпущи й битися об глухі стіни жорстокостей. Стіни ті були загнісі, біль був занестерпний — виходив з нутра душі крик, гнів, розпач чи прямо висказ всеохопної любові до своєї батьківщини, як єдиної надії. І не лише в усьому добробку поета, але й дуже часто в

окремих віршах помітне це полюсне кидання себе між поезією й майже публіцистичним скриком чи висловом. У передмові до збірки Стуса "Палімпсести" Юрій Шевельов між іншим відмічує, що "героїчна біографія Стуса сьогодні стоїть на перешкоді розумінню його як поета". А Надія Світлична твердить у інтерв'ю "Index On Censorship", що Стус-політичний в'язень і Стус-громадянин і патріот — становили єдине ціле. Все це до великої міри, може, й правда. Але поезія не визначається ані героїзмом, ані біографією людини, ані терпінням, ні, тим більше, патріотизмом. Поезію визначає стиль: те як вона написана, а не те, що в ній написано. Творчість людини й її життя були розділені до великої міри в відношенні до кожного поета, розділені вони й у відношенні до Стуса.

Погоджуючись, що трагічне життя поета і його передчасна мученича смерть (його в суті речі вбила советська влада, правда мусить бути сказана, бо людина тим людина, що має візі й може їх висказувати. Це не злочин), не дозволяють на об'єктивну аналіз його поезії, бо ніякому говорити про її недомогання (які, як у кожного майже поета, існують). Але, відмітивши, без найменшої тіні сумніву, що Стус був великою людиною, мусимо хоч пробувати побачити й оцінити його як поета, бо за це він справді віддав життя. "Наш злочин — спів", казав він. Підміняючи поезію героїзмом чи патріотизмом було б несправедливо супроти самого Стуса й супроти природи поезії.

Усе ж, життя Стуса, його безоглядна віра в Україну й любов до неї — проникли в його поезію, ставали її частиною — і їх справді важко розділяти. Можна пробувати хіба ставити наголос на те, що поетично справжнє.

Єдиною, всепоглинаючою, всеприсутньою темою поезії (і життя) Стуса була Україна. Ця головна тема так домінувала над почуттями й ідеями поета, що залишала лише трохи місця на підтему страждання й жорстоких обставин заслання (хоч і ця підтема була частиною і наслідком комплексу України, часто невіддільною від неї частиною) і дуже мало місця залишилося для вислову

Вступ 100.00 дол. від особи
Увесь дохід призначений на дальшу розбудову Центру.
Просимо зголошуватися на тел.:
(215) 663-1166 від 9:00 — 5:00
(215) 277-0492 від 5:00 — 10:00

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі вийжджає на виклики додів

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Професійна стоматологія. Приймає тільки за попереднім договором.
Адреса у Мангеттені: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111
Адреса у Квінсі: 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ
до КОМП'ЮТЕРА
в АДМІНІСТРАЦІЇ

Бажане знання української і англійської мов.

Зголошуватись

Svoboda — Ukrainian Daily

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237

Найкращий дарунок
на св. Миколая і Різдво!АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНИ

за редакцією

проф. ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

ENCYCLOPEDIA
OF UKRAINE

TOM I (A-F): Перший з чотирьох томів

\$115.00 + \$4.50 пересилка

- Це перший том великого твору українських науковців у діаспорі. 968 сторінок, має приблизно 2,800 ілюстрацій та фотографій.
- Вповні ілюстрована.
- Понад 450 ілюстрацій чорно-білих, 5 кольорових, 83 мапи, 6 з них кольорові.
- Велика кольорова зложена мапа України з 32-сторінковим окремим додатком назв місцевостей.

Замовляйте тепер і шліть чек на \$119.50 до:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців штату Нью-Джерсі зобов'язує 6% ставкою податку

АКЦІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ...

З уповноваження Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі створився в Чикаго Збірковий комітет на Північній Америці для придбання фондів на добудову Бібліотеки. Комітет, що складається з представників різних організацій та індивідуальних осіб, розпочав декілька акцій з метою придбання фондів. Одна з них — це виграш, який уможливив опити найбільше число української спільноти для розбудови цієї Бібліотеки-музею.

Від вересня цього року розпочався продаж книжечок по Америці й Канаді з такими виграшами:

1. ПОДОРОЖ ДО ПАРИЖУ ДЛЯ ДВОХ ОСІБ. Спонзор: Каса „Самопоміч“ в Чикаго.
2. ТИЖДЕНЬ ДЛЯ ДВОХ НА „ВЕРХОВИНІ“. Спонзор: Український Братський Союз.
3. ТИЖДЕНЬ ДЛЯ ДВОХ НА „СОЮЗІВЦІ“. Спонзор: Центральна Українська Кооперативна Асоціація.
4. ПОДОРОЖ ДЛЯ ДВОХ ДО ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА В БАВНД БРУКУ НА ПРОВІДИ 1987 Р. Спонзор: Об'єднання Українських Православних Сестричів у США.
5. ПЕРЕБУВАННЯ ДЛЯ ДВОХ НА ФЕСТИВАЛІ „ВЕСНА“ В КАНАДІ. Спонзор: Подорожнє бюро „Нортвестерн“ в Чикаго.
6. ПЕРЕБУВАННЯ ДЛЯ ДВОХ НА ФЕСТИВАЛІ В ДАФІНІ, КАНАДА. Спонзор: Український національний фестиваль в Канаді.
7. ТВОРИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ. Спонзор: УВАН.
8. ГРАФІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ПЕТЛЮРИ. Олександр Канюка.
9. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Спонзор: Український Народний Союз.
10. АНГЛОМОВНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ. Спонзор: Канадська Фондація Українських Студій.

Спонзор друку виграшних книжечок: Перший Український Федеральний Банк „Північ“ в Чикаго.

Комітет закликає все українське громадянство взяти участь в акції придбання фондів на Бібліотеку, купуючи виграшні книжечки або допомагаючи організаціям у розпродажі книжечок при своїх організаціях і церквах.

Виграш розігрується 22-го січня 1987 року, тобто в роковини Державної Незалежності і Соборності України, чому сп. п. Симон Петлюра присвятив своє життя.

Саме збереження його пам'яті та продовження його незалежного діла присвячена Бібліотека в Парижі, розбудова якої має бути на сумлінні кожного українця.

За виграшними книжечками просимо звертатися на адресу:

Symon Petlura Library Fund

c/o Selfreliance Association of American Ukrainians

Ukrainians

300 East Army Trail Road, Bloomingdale, Ill. 60108

Проф. Василь Маркус, Проф. Микола Павлюк,

заст. голови Ради Бібліотеки

Галина Грушецька, голова Збіркового комітету

В'ячеслав Партикевич, референт виграші

ЗАМОВЛЕННЯ НА ВИГРАШНІ КНИЖЕЧКИ

(312) 593-2397 — В'ячеслав Партикевич

(312) 456-4047 — Галина Грушецька

Прошу вислати мені... книжечок.

Ім'я і прізвище (патинікою)

Адреса...

Чеки випускувати на: Symon Petlura Library Fund

c/o Selfreliance Association of American Ukrainians

300 East Army Trail Road, Bloomingdale, Ill. 60108

Ціна книжечки \$10.00

Неділя, 28-го вересня ц. р., в Торонто... Перед великою модерною залю „Конвенту Гол“ великий нагтов людей. Одні входять до залу, займаючи свої місця, інші, яким не пощастило придбати квитки наперед, прийшли з надією, що можливість влаштувати їх при касі. На жаль ні. На два концерти в той день квитки задовго до концертів були випродані.

Нарешті, по берегах заповнена зала (1,300 місць) з хвилюванням очікує появи хору. Точно о год. 4-й по полудні конференсь А. Пашковський, що разом з Мистецькою комісією КУК доклали багато старань у підготовці до успішного концерту, повідомляє: „Пані і панове — хор „Журавлі“. Злупнувшись зала піднеслись з місць учасники, а бурхливі оплески перемінлились у громову бурю. Це так зустрічало українське Торонто своїх давно вже через тяжкі обставини розлучених братів, які, не „стираючи своїх кривд“, море перелетіли, щоб своєю пісню і українськими серцями запевнити своїх кровних братів і сестер, що „козацькому роду немає переводу!“

Програма концерту складалась з двох частин і 20 точок. Хор почав тріумфом „Реве та стогне Дніпр широкий“. Наступила тиша, яка не тривала довго, бо розлилась, немов по бурхливому океані невмируща українська пісня, а по кожній бурхливій щирій оплески. Очарована публіка слухає: думи, козацькі, гайдамацькі, чумацькі, побутові, жартильні і народні українські пісні. Колосальна вокальна експресія засадує слухачів, викликає у них сильне враження. Всі окремі твори виконані з надзвичайним відчуттям ритмічності і динамічності, з прецизною доладністю, яка характеризує професійні хори. Як чудово звучали голоси, що добува-

Зустріч із земляками

(З ПРИВОДУ КОНЦЕРТУ „ЖУРАВЛІ“)

ли ефективні найнижчі звуки, які є в стані заспівати такий бас-профундо. Ясний блиск тенорів рівноважив і прецизно зцілював хор, якого з великою насолодою можна було слухати без віддиху.

Хор співав твори Бортнянського, Веделя, Ніжинського, Лисенка, Воробкевича, Леонтовича, Колесси та інших. Дуже доброю у „Журавлі“ є технічна досконалість виконання всіх творів, а особливо характерна для хору — це єдність звучання і барви голосів, від яких у героїчних, що з'єднуються в один гармонійний спів. На тлі хору або окремо виступають (і багато їх) добрі солісти: С. Тишків, П. Пеленський, Р. Радзівонович, О. Дмитрик, Д. Бойка, Я. Юрчак, Ю. Рейт, М. Бліш, В. Серкіз, С. Білянський, однак, перед ведуть солісти Марія Шуцька, сопрано, солістка Великого Театру в Лодзі, і Микола Конач-бас, які чудово виконали дует Одарки і Касаря опери „Запорожець за Дунаєм“. Концерт у цілому пройшов на високому мистецькому рівні, кінцевою пісню була „Закувала та сина зозуля“ П. Ніжинського. Знаменитою була піаністка Анна Салій-Гуз. Кульмінаційною точкою концерту були пісні „Виростеш ти, сину“ сл. Симоненка, муз. Майбороди, і „Моліться, братія“ сл. Т. Шевченка, муз. Стеценка, коли публіка, повстаючи з місць і спонтанними оплесками мовилово злучалась із хором... Раптом усе затихло, ніби урвалось, а по обличчях багатьох похитались гарячі сльози. Це були сльози радості й горя, це був зов української крові!

Цілість програми проходила без жодних затримок і перебоїв, під вправною рукою диригента Романа Рєваковича. На закінчення сцена вкрилась квітами, дарували їх різні молодіжні і мистецькі організації диригентів, солістам та акомпаньйорці. Довгими і широкими оплесками публіка викликала хор на „біс“, але безуспішно. Причиною, мабуть було те, що в короткому часі хор мусів готуватися до другого виступу.

Українці Торонто дуже тепло і широким прийняли виступ хору, а різні мистецькі ансамблі і товариства гостинно приймали членів хору, а другого дня під проводом голови Мистецької Ради відділу КУК мгр Оксана Бризгун-Соколик влаштували їм оглядини „українського“ Торонто та зустріч з громадянством в залі Інституту св. Володимира спільною вечерею. Хористи спільним автобусом відвідали ряд церков, деякі українські установи, організації, редакції і школи. З захопленням вони оглянули онтарійський парламент, де широкі вітальні йши посол Ю. Шимко, а хор, заспівавши йому „Многая літа“ визнав його своїм почесним членом.

Хор прийняв у своєму бюрі Мисської ратуші мейора А. Еггленот в асисті рідного міста В. Бойчука, якому хор також заспівав „Многая літа“, а мейор розчулено признався, що це день його уродин. Хор відвідав суспільну опіку, Українсько-Канадську Галерію панства Шафранюків, пам'ятник Лесі Українки в Гай Парку, Український Культурний Центр на вул. Крісті, храм св. Володимира, кредитівку УНО — тощо, де всюди його широкі вітали.

Члени хору подивлялись всі великі досягнення українців, а вже не могли з дива вийти, коли побачили Дім для старших ім. І Франка під проводом невтомної організаторки і директорки Е. Пастернак у Міссісауга, яка по-королівськи їх приймала і обдаровувала. Співом „Многая літа“ для старших, що живуть у цьому домі і кількома піснями витворились ніколи для старших незабутня хвилина зустрічі з своїми рідними з-за моря.

На зустрічі в Інституті св. Володимира, якою проводила мгр Оксана Бризгун-Соколик, широкими словами і привітаним піснем хор вітальний тріо „Верховина“ і хор „Ясний“ під керівництвом О. Глобачів і двоїчий хор „Веснівка“ під керівництвом Квітки Зорич-Кондрацької, що подарували пам'ятки для диригента, солістів і акомпаньйорки.

Мистецька Рада КУК також подбала про те, щоб у короткому часі, ще перед відлетом „Журавлі“ додому, вони вже одержали готові правдиві формую шарахари. Успіх концертів був великий, завдяки всебічній допомозі канцелярії відділу КУК та цілої української громади. Зустрічі були братньо-щирі. Довго розділені зійшлися діти одного народу далеко від рідного краю. Дружня атмосфера, взаємне пізнання і вирозуміння нашої долі свідчить, що зустрічі українців з різних вільних країн є потрібні і корисні.

Прощаючись з нашими українськими „Журавлями“, ми даємо їм, що вони всупереч усім труднощам й перепонам своєю послідовною працею виростили таку чудову мистецьку „квітку на чужому полі“. Щастя Боже у дальшій праці, а ми сподіваємось в короткому часі зустрітись знову з ними.

В. Дідюк

Церква за кільчастими дрютами

Нещодавно було відведено у „Свободі“ дещо більше уваги у переповіщенні розвитку Свято-Димитрієвського поселення в Етбікоку, Торонто, яке постоєло 25 років тому. Воно і справді зрослося і „задумів та ідей“ творця цього поселення о. митрата Івана Татарина, який при відданні співачі належно відібраних священнослужителів створив це сучасне поселення, що в ньому центром була б церква із ім'ям богоугодника св. Димитрія.

І дійсно, під цю пору це відносно наймолодше віком поселення, що являє собою парохію із членством біля 1,000 родин, де всесторонній життя і діяльність не припиняється постійно пульсувати. Є тут українська католицька цілоденна школа із понад 400 учнями, окремий 16-поверховий дім для старших віком, де з 250

житлових приміщень живуть українці. Свято-Димитрієвське поселення — це окреме і своєрідне зосередження таких надбань, які гідні належного та особливого відзначення.

Переглядаючи канадську англомовну пресу, ми натрапили в одному із найпопулярніших щоденників „Торонто Стар“ знімок і окремий репортаж-огляд під заголомком: „Кільчастий дріт символізує церковну вігілью“. Знімок зображує о. Тараса Лозинського, який і переповідає репортаж-огляд цього щоденника про причину, чому саме вхід до церкви св. Димитрія загорожений кільчастим дрютом...

У короткому, але дуже добре умотивованому інтерв'ю о. Т. Лозинський зумів переповісти найосновніше, яке мало на меті з'ясувати чужомовним читачам — основу цієї сумної вродистості.

Найкращий дарунок
на св. Миколая і Різдво!ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ,

щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стиска двотомоваЕнциклопедія України
в АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Том I	\$ 75.00
Том II	\$ 85.00
Кто замовить ОБА ТОМИ платит	\$140.00

включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) плати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07302

тості.

„Двері до наших церков забарикадовані. Вірні, які хочуть молитися, роблять це потайки, а священники несять щоденну робочу одужу. Від 1946 року, в якому Українську Католицьку Церкву позбавлено права існування, понад 4 мільйони її вірних визнавали перейшли, у підпілля“, чия пак „катакомби“ так само, як це робили перші християни. Отець Т. Лозинський поінформував репортера, що торжество із Богослуженнями і молиніями розпочалося ввечері 6-го і вівторка безперервно до 7-го жовтня, але в дійсності воно закінчилося кінці місяця.

Таким чином, у тугейшій українській католицькій церкві св. Димитрія наша громада розпочала 24-годинну вігілью, щоб пригадати в'язнів і всіх тих віруючих, які не мають можливості вільно молитися у нашій батьківщині.

Ввечері, 6-го жовтня понад 300 осіб молились вголос у церкві. Для громадян, їхніх Богослужб і молинь було символічно загорожено вхід до головної нави. Там за кільчастим дрютом горіла свіча-велетень, що мала на меті переказати драматично горючому боротьбі із незаспокоєним полум'ям надії, що наша Церква, переслідувана сучасним безбожним супотатом, перемогла цю терпіння і буде знову вільною.

В середині церкви перед іконостасом розставлено ве-

ликі портрети мучеників і тих же живих борців, що страждають і борються за свободу нашої Церкви у катакомбах... До речі буде загадати, що під час цих страдних торжеств було роздано чимало двомовних українсько-англійських брошур своїм і чужомовним відвідувачам.

Найбільш зворушливим під час Богослужб був момент, коли заголоно 10-ох українських списков, замордованих у 1945 році совєтами. У відповідь на ймення кожного загиблого списку лунала хорова відповідь із сотень грудей: „Присутній!“ (присутній поміж нами!).

Весь жовтень був призначений і відведений для цього торжества із молиніями за переслідуваних в Україні, а 30-го жовтня прийнято, як кульмінаційне завершення прощених молитов за всіх „в'язнів совєсти“, що порозкидвані по всій території цієї безбожної імперії усього гола і лихоліття сучасною мовою людства.

Так, церква наша перейшла у „катакомби“, але найсуворіше при цьому одне, що вона, не зважаючи на всякі нищівні і сатанські затії і заборони з боку комуністсько-московського владування — існує.

Невимовно відродно і радісно, що є ще люди з душею, характером і відвагою відстоювати по-лицарськи прадідівську Христову віру.

Ярослав Петрович

Криза...

(Закінчення зі стор. 2)

ють велику заборгованість. Отже режим стоїть перед серйозною проблемою змін системи, інакше це сповільнить зброшення модерної технікою. Таку ситуацію повинні б використати західні демократії і допомогти поневоленому народові приспівити деколонізацію комуністсько-московської імперії.

Інша важлива справа — це зниження ціни і продукції нафти в Союзному Союзі. Отже партія стоїть перед фундаментальним, остаточним рішенням. Реформа або поглиблення економічної кризи. Поліпшити таку ситуацію можна піднесенням видатності праці та збільшенням інвестицій в економіку Союзного Союзу. Підне-

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА (Костич) ЗУБАК, член УНС Відділ. 65-го ім. св. Володимира в Елізабеті, Н. Дж., померла 1-го вересня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 1898 року в селі Посада, Сянок, Україна. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку сестру, трос вніуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 4-го вересня 1986 року на цвинтарі Ровзгилл у Ліндені, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять!

А. Смит, секр.

Мгр. РОМАН ГОЛОД, член УНС Відділ. 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Лл., помер 23-го травня 1986 року на 72-му році життя. Нар. 1914 року в Стріво, Зах. Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку братів Андрія і Степана з родинами і дальшу родину. Похорон відбувся 25-го травня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго — Парк Ридж, Лл. Вічна їй Пам'ять!

Управа

КАТЕРИНА ДУДОК, член УНС Відділ. 337-го Т-ва Івана Франка в Балтиморі, Мд., померла 27-го липня 1986 року на 80-му році життя. Нар. 1906 року в селі Любень, Великий, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку мужа Михайла, дочку Марію Качанюк і синів Григорія, Василя і Романа з родинами, як теж 16 вніуків і четверо правнуків. Похорон відбувся 30-го липня 1986 року на цвинтарі св. Михайла в Балтиморі, Мд. Вічна їй Пам'ять!

Остап Садовий, секр.

ІВАН МЕЛЬНИК, член УНС Відділ. 155-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Перт Амбою, Н. Дж., помер 28-го серпня 1986 року на 60-му році життя. Нар. 8-го серпня 1926 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дітей Михайла, Юрія і Дану. Похорон відбувся 2-го вересня 1986 року на цвинтарі в Вудбріджі, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять!

М. Лоренс, секр.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНСП'ЯТНИЦЯ,
21-го ЛИСТОПАДА 1986 Р.

Пасейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відділ. Т-ва ім. Т. Шевченка, о год. 7-й веч. в УНДМІ при 237 Норе Аве. Просимо взяти чисельну участь. Є важні справи до пологодження. Придуйте нових членів до УНС. — В. Марущак, рек. секр.

РІЗНЕ

ПОМІШКАННЯ

потребує негайно в околиці Нью Йорку 45-літ. самітний інж. з Бразилії. Одно спальня, студію або кімната.
(212) 475-3831 (вечором)

REAL ESTATE

В Українському Селі на продаж ОДНОРОДИННІ ХАТИ від 51,900 дол.,

площі під БУДОВУ ХАТ, від 14,900 дол.

за готівку або на довгі сплати, маємо другі добрі інвестиції.

FURNAL DIRECTORS

С. Ковальчук, „Палтор“

855 N. Park Avenue
Apopka, Florida 32703
(305) 886-3060

SERVICE

UKRAINIAN
TYPEWRITERS

also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

SERVICE

The Ukrainian
Restaurant
& Caterers

132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-8785

PRIVATE PARTIES —
Christenings — Graduations
Showers — Weddings
Anniversaries
Meetings and WakesPETRO JAREMA
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

АНДРІЙ РОЙОВСЬКИЙ, член УНС Відділ. 158-го ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, Н. Дж., помер 18-го квітня 1986 року на 69-му році життя. Нар. 1916 року в Нью Йорку. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Емілію, сина Олеса з дружиною Лесею, дочку Марту і трос вніуків Оленку, Володя й Наталючку і близьку і дальшу родину. Похорон відбувся 21-го квітня 1986 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять!

Управа

ОЛЕКСА ПАЛАЖИЙ, член УНС Відділ. 245-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Трентоні, Н. Дж., помер 9-го вересня 1986 року на 71-му році життя. Нар. 1915 року в Трентоні, Н. Дж. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, доньку з мужем і трос вніуків. Двох братів Івана, Андрія і сестру Розалію. Похорон відбувся 12-го вересня 1986 року на цвинтарі св. Тройї в Трентоні, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять!

М. Мартиниць, секр.

БОГДАН ГОШОВСЬКИЙ, член УНС Відділ. 432-го в Торонто, Канада, помер 21-го липня 1986 року на 79-му році життя. Нар. 1907 року в Золочеві, Україна. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Ірину і 2-ох синів. Похорон відбувся 23-го липня 1986 року на цвинтарі Парк Лон в Торонто, Онт. Канада. Вічна їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ВЛОК, член УНС Відділ. 383-го ім. св. Петра і Павла в Бриджпорті, Па., помер 17-го квітня 1986 року на 76-му році життя.